

Татарстан Республикасы Нурлат шәһәре 13нче номерлы “Талым” балалар бакчасы мәктәпкәчә белем бирү муниципаль бюджет учреждениясе

Проектның темасы:
“Габдулла Тукай әсәрләре буйлап сәяхәт”

Төзүче: тәрбияче Шәйхетдинова Гөлия Наил кызы

2011 ел

Габдулла Тукай – бөек татар шагыйре. Ул- безнең күгебезне яктыртыр өчен чыккан һәм батмас кояшыбыз. Ижатының зур өлешен поэзия били. Шуңа күрә, икенче төрле, аны татар поэзиясенә кояшы, дип атарга була.

2011 елның 26 апрелендә бөек шагыйребезнең тууына 125 ел тулды.

Ул күп ижади мирас калдырган. Аның шигъри, әкияти ижатына балаларның, тәрбиячеләрнең һәм үземнең күпсанлы кызыксынуларым “ Габдулла Тукай әсәрләре буйлап сәяхәт” темасына проект эшләргә этәрде.

Максат: Габдулла Тукай ижаты белән танышып, аның әсәрләре аша балаларга телебезнең матур, татлы, аһәңле, моңлы икәнлеген аңлату. Туган телебезнең рухи байлыгыбыз хәзинәсенә ачкыч булуын төшендерү.

Проектның үзенчәлеге: күпкырлы белем һәм тәрбия бирү

Актуальлеге: Габдулла Тукай әсәрләрендә туган җиргә, аның табигатенә, кешеләренә тирән мөхәббәт сугарылган. Аның шигърьләре, әкиятләре ничәмә буын балаларга туган илен, телен, хезмәтне яратырга, сабыр булырга өндәп тәрбия бирә. Әсәрләр аша бала әйләнә-тирә дөньяны танырга, татар халкының горел-гадәтләрен, өлкәннәренә хөрмәт итәргә, игелекле, мәрхәмәтле, миһербанлы һәм тыйнак булырга өйрәнә.

Бурычлар:

1. Татар халкының бөек шагыйре Габдулла Тукайның тормыш юлы һәм ижаты белән таныштыру.

2. Шагыйрь ижатына карата кызыксыну уяту, мөхәббәт тәрбияләү, аның ижаты турында күбрәк белү теләге үстерү.

3. Г. Тукай шигърьләренең һәм әкиятләренең образлы телен аңларга һәм тоярга өйрәтү.

4. Шигърь, җыр-бию, әкиятләр аша туган телебезнең байлыгын, матурлыгын күрсәтү, аңа сак караш тәрбияләү һәм соклану хисләре уяту, горел-гадәтләребезгә, милләтебезгә хөрмәт белән карарга һәм ихтирамлы булырга өйрәтү.

5. Татар балалар әдәбияты буенча эти-әниләрнең күзаллауларын киңәйтү һәм әдәби әсәренә гаилә белән укурга кирәклегенә өндәү.

Проектта катнашучылар: балалар, тәрбиячеләр, ата - аналар

Проектның үтәлү вакыты һәм этаплары:

1. Әзерләнү этабы

1.1. Матур әдәбият әсәрләрен уку, өйрәнү

1.2. Перспектив план һәм балалар, тәрбиячеләр, эти-әниләр белән эшләү графикларын төзү

2. Төп этап

2.1. Проектны гамәлгә ашыру өстендә эшләү, шөгыль конспектлары язучы, методик әсбаплар җыю

2.2. Эти-әниләрне, тәрбиячеләрне, балаларны эшкә җәлеп итү

Методлар:

1. Күзөтү
2. Эзлөнү
3. Сəяхəт (экскурсия)
4. Театраль эшчəнлек
5. Анкеталаштыру
6. Уен- дəреслəр

Көтөлгөн нəтижə:

1. Балалар бакчасында, төркөмдə, гаилəдə, китапханəдə балаларны Г. Тукай əсəрлəрə белəн таныштыру буенча кирəкле шартлар тудыру.
2. Балаларның күзəтүчəнлеклəрен, ижади мөмкинлеклəрен, танып- белү активлыкларын, коммуникатив күнəкмəлəрен үстөрү.
3. Балаларны Г. Тукай əсəрлəрə белəн таныштыру буенча эш системасы барлыкка китерү.
4. 80% эти-əнилəр проект үтəлешендə актив катнашыр дип көтөлə.
5. 25% балаларның үз идея һəм жөмлəлəрен əйтə белү осталыкларына ирешү.
6. Ата-аналар тарафыннан гаилə белəн китаплар укырга кирəклеген аңлау.

Проектның идеясе : бүгəнгə көндə, балаларга нəрсə укырга, дигəн сорау актуаль булып тора. Балаларның уку өлкəсə дəрес формалашкан булырга тиеш. Чын мəгънəсендə Габдулла Тукайның колач житмəслек дəрəжəдə күп ижади мирасы аша, аның сихри, əкияти əсəрлəрен укып, бу сорауга жавап таба алырбыз.

Проектның əһəмияте:

Г. Тукайның шигырьлəр һəм əкиятлəр дөньясын өйрəнгəндə бала үз алдына, Нəрсə эшлəсəм ярый? Нəрсə эшлəргə ярамый? Ничегрəк үзеңне тотарга? кебек сораулар куя һəм аларны чишəргə тырыша. Шулардан чыгып, үзенə, эшлəгəн эшенə нəтижə ясый. Бер-берсə белəн аралашып, яхшыны яманнан аерырга өйрəнə. Шагыйрь ижатын өйрəнгəндə китапханə, гаилə белəн күмəк хезмəттəшлек итүнең яңа юнəлешə барлыкка килдə. Мəктəпкəчə белем бирү оешмасының алар белəн күмəк эшлəү нəтижəсендə, бер-берсенə йогынты ясаулары артты.

Эшлəнгəн эшлəр:

1. Перспектив план
2. Тема буенча методик материал
3. Шөгыйль конспектлары
4. Эти - əнилəр өчєн чаралар
5. Презентация
6. Балалар белəн күнəл ачу чаралары
7. Диагностика
8. Яңа уеннар белəн танышу
9. Китапханəгə, музейга сəяхəт

Библиография

1. К. В. Закирова, Р. А. Борханова. “Балалар бакчасында тəрбия һəм белем бирү”. К., “ Мəгариф”, 2009
2. К. В. Закирова, Р. Ə Кадырова. “Гаилəдə һəм балалар бакчасында əхлак тəрбиясе”. К, “ Мəгариф” , 1999.

3. Ф. М. Зиннурова. “Үз илемдә, үз телемдә”. К., “Мәгариф”, 2009.
4. Р. К. Шәехова, К. В. Закирова. “Ижат баскычлары”, К., “Школа”, 2001. Р. Ягүфәров. “Кәжә-мәкәржә”. К., “Мәгариф”, 1994.
5. К. В. Закирова “Күңел ачык бергәләп”. Бәйрәм иртәсе сценарийлары. К., 2003.
6. К. В. Закирова “Уйный- уйный үсәбез”, К., “Мәгариф”, 2005
7. М. Ф. Кашапова “Иң татлы тел- туган тел”. К., “Мәгариф”, 2004.
8. Г. Тукай “Шүрәле”. К., Тат. Кит. Нәшр., 2009.
9. Г. Тукай. “Кәжә белән сарык” әкият. К., Тат. Кит. Нәшр., 2001.
10. Г. Тукай. Сайланма әсәрләр. К., Тат. Кит. Нәшр., 2010.
11. Г. Тукай. Әкиятләр. К., 2011.
12. Г. Тукай. Сайланма әсәрләр. Дүрт томда. Том 1. Таткнигоиздат, Матур әдәбият редакциясе, 1955